

2

Fotboll

Fotboll spelas i världens alla länder. Det behövs bara en boll, en plan och några som vill spela. Sedan kan man dela upp i två lag eller bara leka och ha kul med bollen. Fotbollsplanen kan vara en gräsplätt, en strand eller en skolgård.

I Kina spelade man för flera tusen år sedan något som liknade fotboll.

Den fotboll vi spelar idag bygger på regler som man bestämde i England för ungefär 150 år sedan. Då bestämde man många av de fotbollsregler som finns än idag.

Vid en match finns två lag på planen. Varje lag har en speciell färg på tröjan. En huvuddomare är inne på planen och ser till att spelarna följer de regler som finns. Till sin hjälp kan domaren ha flera assisterande domare som befinner sig utanför planen. För att kunna döma och göra sig hörd blåser domaren i en visselpipa.

matchtröja

benskydd

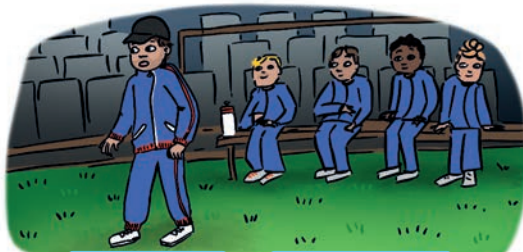
fotbollsskor

domare

målvakt

tränare

avbytare

Fotbollsplanen

Det finns olika fotbollsregler för barn, för ungdomar och för vuxna. En fotbollsplan har formen av en rektangel med vita linjer som visar var den börjar och slutar. Den kan ha olika mått, men brukar vara omkring 100 meter lång och 60 meter bred.

Det finns två mål på planen. Ett mål består av två stolpar med en ribba över. Målen brukar också ha ett nät.

Vid målen finns ett straffområde där målvakterna får ta bollen med händerna.

En match mellan vuxna har två halvlek. Varje halvlek är 45 minuter, plus tilläggsminuter för avbrott i spelet. Ett avbrott kan göras för byte av spelare eller om någon blir skadad.

Laget som har gjort flest mål när matchen är slut vinner. Om lagen har gjort lika många mål eller inga mål alls kallas det för oavgjort.

Några fotbollsregler för vuxna

För ungdomar och vuxna består ett fotbollslag av tio utespelare och en målvakt. Lagen brukar också ha tre till sju avbytare.

Varje lag har en spelare som är lagkapten.

Den spelaren är ledare för sitt lag.

Lagkapten brukar ha en armbindel runt armen.

Innan matchen börjar träffas de båda lagens lagkaptener och domaren på mittpunkten.

De hälsar på varandra och lottar vilken sida varje lag ska börja spela på och vilket lag som ska börja med bollen. I den andra halvleken byter man planhalva och det andra laget får börja med bollen.

När matchen börjar ligger bollen på mittpunkten.

Domaren blåser i sin visselpipa och laget som ska börja med bollen gör avspark. Då startar domaren också sin klocka för att hålla koll på matchtiden.

När ett lag försöker göra mål kallas det för anfall. När ett lag försöker skydda sitt mål kallas det för försvar.

Om en spelare sparkar bollen utanför planens sidlinjer får det andra laget inkast. Då tar en spelare bollen med händerna och kastar in den på planen igen.

Om en anfallande spelare sparkar ut bollen över linjen vid kortsidan då börjar det försvarande laget med bollen. Det kallas för inspark.

Om en spelare från det försvarande laget sparkar ut bollen över linjen på kortsidan blir det hörna. Då får det anfallande laget sparka bollen från en av planens hörnor. I hörnet står en pinne med en liten hörnflagga.

Om en spelare bryter mot reglerna ute på planen blåser domaren för frispark. Då får det andra laget börja med bollen. Om det händer innanför straffområdet blåser domaren istället för straffspark.

Om domaren dömer straffspark läggs bollen på straffpunkten och en spelare får skjuta den mot mål. I målet ska målvakten rädda bollen från att gå in i målet.

Om någon spelare bryter mot regler kan domaren utdela en varning. Då visar domaren ett gult kort. Om domaren visar ett rött kort betyder det att spelaren blir utvisad resten av matchen.

1 Varifrån kommer fotbollen som vi spelar nu för tiden?

- A** Den kommer från Sverige.
- B** Den kommer från Frankrike.
- C** Den kommer från USA.
- D** Den kommer från England.

2 Hur många domare finns det inne på planen under en match?

- A** Det finns en domare.
- B** Det finns två domare.
- C** Det finns tre domare.
- D** Det finns fyra domare.

3 Vad betyder det när en domare visar ett rött kort?

- A** Spelaren har gjort mål.
- B** Spelaren blir utvisad.
- C** Spelaren har fått en varning.
- D** Spelaren får spela vidare.

4 Vad stämmer med texten?

- A** Domaren har en visselpipa under matchen.
- B** Domarna och tränarna har en visselpipa under matchen.
- C** Ingen har en visselpipa under matchen.
- D** Målvakten har en visselpipa under matchen.

5 Vilken form har en fotbollsplan?

- A** Den är en kvadrat.
- B** Den är en oval.
- C** Den är en rektangel.
- D** Den är en cirkel.

6 Hur lång är en fotbollsmatch mellan två vuxna lag innan tilläggsminuter?

- A** Den är 45 minuter.
- B** Den är 90 minuter.
- C** Den är 60 minuter.
- D** Den är 80 minuter.

7 Vad betyder *oavgjort*?

- A** Det ena laget gör flest mål.
- B** Det andra laget gör flest mål.
- C** Båda lagen gör inga eller lika många mål.
- D** Domaren blåser av matchen innan den är slut.

8 Vad stämmer inte?

- A** Fotbollsplanen ramas in av vita linjer.
- B** Utanför straffområdet får målvakten ta bollen med händerna.
- C** En fotbollsplan har två mål.
- D** Planen brukar vara omkring 100 meter lång och 60 meter bred.

9 Vad kallas det när en spelare får skjuta bollen från straffpunkten?

- A** Det kallas hörna.
- B** Det kallas straffspark.
- C** Det kallas inkast.
- D** Det kallas frispark.

10 Hur många spelare är på planen samtidigt?

- A** Det är 17 spelare.
- B** Det är 11 spelare.
- C** Det är 14 spelare.
- D** Det är 22 spelare.

11 Vem är ledare för laget på planen?

- A** Det är tränaren.
- B** Det är domaren.
- C** Det är målvakten.
- D** Det är lagkaptenen.

12 Vad handlar texten på sidorna 14–17 mest om?

- A** Den handlar om hur fotbollen uppfanns.
- B** Den handlar om hur man tränar fotboll på sommaren.
- C** Den handlar om domarens uppgifter.
- D** Den handlar om hur fotboll spelas och dess regler.

SKRIVA

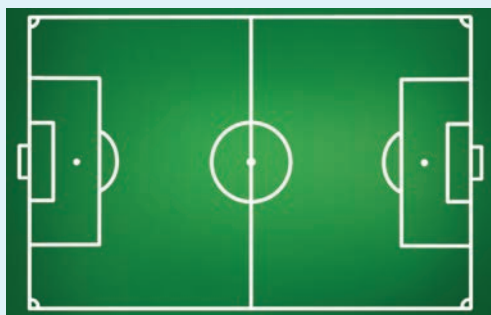
Skriv en faktatext om fotboll.

Använd alla stödorden från sidan. Flera stödord får användas i en och samma mening.

Tänk på att skriva med hela meningar.

England
150 år

fotbollsplan
sidlinjer
mållinjer
2 mål

match
utespelare
målvakt
lagkapten
domare

anfall
försvar
straffspark
varning

